

Luulajan tuomiokirkko 2017

Luulajan tuomiokirkko on uusgoottilaista tyyliä edustava tiilikirkko. Kun kirkko vihittiin vuonna 1893, sitä kutsuttiin kuningas Oscar II:n mukaan Oscar Fredrikin kirkoksi. Vuonna 1904 kirkosta tuli Luulajan tuomiokirkko Luulajan hiippakunnan muodostamisen yhteydessä. Tuomiokirkon suunnitteli tukholmalainen arkkitehti Adolf Emil Melander. Tuomiokirkko on ristinmuotoinen, 54 metriä pitkä ja 35 metriä leveä. Kirkon torni on korkeudeltaan reilut 60 metriä. Kirkko oli alkujaan sisustustyyliään rikkaasti ornamentteinen ja koristeltu runsain puuleikkauksin, mutta 1930-luvulla tumma sisustus purettiin ja korvattiin sen ajan modernistista henkeä vastaa-valla valoisammalla ja yksinkertaisemmalla sisustuksella. Arkkitehti Knut Nordenskjöld vastasi uudesta tyylistä. Seinämaalaukset ja katto-ristit poistettiin ja kirkko maalattiin sisältä kokonaan valkoiseksi. Jälkiä vanhasta sisustuksesta on edelleen nähtävissä kirkon oviensuissa. 1980-luvulla tehtiin seuraava suuri remontti arkkitehti Bertil Franklinin johdolla. Tuolloin kirkko sai lämpimämmänsävyisen väri-tyksen, mm. lehterin kaiteet maalattiin punaisella ja kultavärillä. Lehdillä ja oksilla koristeltu takorautainen "Paratiisin portti" sijoitettiin sisäänkäynnin yhteyteen. Viimeisimmässä remontissa, joka päättyi vuonna 2004, kirkon eteläinen lehteri rakennettiin täyteen mittansa, asehuoneesta rakennettiin uusi morsiuhuone ja kynttiläkrunu sijoitettiin keskikäytävällä.

Luleå domkyrkoförsamling (Luulajan tuomiokirkko-seurakunta)
Puh: 0920-26 48 00
Postiosoite: Kyrkogatan 7C
972 32 LUULAJA
www.svenskakyrkan.se/lulea

Tuomiokirkon lehteriturut on rakentanut Luulajan Gammelstadin kaupunginosassa sijaitseva Grönlundin urkurakentamo. 25 tonnia painavissa uruissa on 4585 urkupilliä. Tietokoneella voidaan etukäteen ohjelmoida äänikertoja eli äänikertojen valintoja. Urut vihittiin 1987.

Aukioloajat ja jumalanpalvelusajat:
Tuomiokirkko on avoinna arkisin klo. 10.00–15.00. Sunnuntaisin klo 11.00 pidetään viikon pääjumalanpalvelus.

Tihvinän jumalanäidin ikoni on Muurmannin ja Montshegorskin piispan Simonin lahja. Ikoni on maalattu Pietarissa vuonna 1997.

Altaritaulun on maalannut Garibaldi Lindberg vuonna 1893. Taulun aihe, ristiinnaulittu Jeesus kuvaa samalla elämän vaiheita, pientä lasta varttuneen naisen sylissä, nuorukaista ja vanhaa miestä.

Triumfikrusifiksin on valmistanut Carl Fagerberg 1937–1938

Vuodelta 1938 peräisin oleva kastemalja on tehty jämtlantilaisesta kalkkikivestä. Kastemaljassa olevan hopealautasen on samana vuonna valmistanut tukholmalainen Borgilan ateljeet.

Altтарin etupuolella on pakotetusta kuparista valmistettu niin kutsuttu antemensale, joka on päällystetty hopealla ja kultauksella. Kristus seisoo keskellä Luukkaan, Markuksen, Paavalin, Pietarin, Matteuksen ja Johanneksen ympäröimänä.

Historia

Luulajan tuomiokirkkoa ryhdyttiin rakentamaan Luulajan kaupungissa vuonna 1887 riehuneen suuren palon jälkeen. Palo tuhosi paikalla sijainneen vanhan Gustafin kirkon, joka oli peräisin 1700-luvun lopulta. Tuomiokirkolla on vieläkin vanhempia edeltäjiä. Luulajan ensimmäinen kirkko oli 1667 vihitty puukirkko. 1600-luvun keskivaiheilla kaupunki oli alkanut muodostua nykyiselle paikalleen, Luulajajoen suulla olevalle niemelle. Aiemmin kaupunki sijaitsi ylempänä joen varressa, paikalla, jota nykyään kutsutaan nimellä Gammelstad, missä Alaluulajan keskiaikainen kirkko sijaitsee. Maanousun seurauksena silloisesta sata-masta tuli liian matala ja kaupunki oli sen vuoksi siirrettävä lähemmäksi rannikkoa.